

METRALLA

PERIÓDIC D' UNIO CATALANA

Dels treballs publicats, en seran únicament responsables els seus autors.
No s' retornan els originals.

Administració: Carrer de Tallers, 18

← SURT EL DIVENDRES →

5 CÉNTIMS

Quatre mots á Cu-cut! — Contra la ruína de Barcelona
L' escándol dels mercats — Mitin á Rubí

LOS MUERTOS QUE VOS MATAIS...

Per si no n'estavem enterats, «El Imparcial», el famós inconsútil, ens fa saber que el catalanisme ha mort.

Es aquesta la vegada mil y tantes que'l moviment catalá es declarat mort y are, com sempre que la seva defunció es anunciada, es quan precisament aquest sentiment d'amor á tot lo catalá s'está preparant pera donar una nova prova de la seva potencialitat, de la seva vida, sortint en defensa de la vida de Barcelona amenassada de mort per la mala administració d'una gent que, emigrada de casa seva, creu haver trobat en la nostra ciutat la seva terra de promisió.

No, inconsútil «Imparcial»; no; no es mort ni pot morir el catalanisme. No pot morir mentres hi hagi qui, com vosaltres, proclami ab fruició la seva mort.

Viú el catalanisme y viurá sempre pera demostrar á tothom que la memoria dels pobles es eterna; viú y viurá sempre, primer pera posar á Catalunya en possessió de tot alló que té dret á tenir, y segonament pera conservarho pels sigles dels sigles.

¿Qui sou vosaltres, inconsútils, pera declarar la nostra mort?

Sou els que cridaveu «¡viva España!» mentres aquesta's desangnava ab una guerra injusta per vosaltres provocada. Sou els que crideu «¡viva España!» mentres ab totes les vostres forces, guiats per un patriotisme de conveniencia, apoieu aquest cranc devorador que es diu Centralisme, y vos poseu rastrerament, per odi als pobles que tenen conciencia de sos drets, al servei dels esclavitzadors de pobles.

Tontes ilusions, les vostres! Teniu fam y somnieu pá.

Somnieu... somnieu... que ja vindrá'l catalanisme, ab nova brançada, á despertarvos, mostrantvos la pera vosaltres punyenta y pera nosaltres somrienta realitat.

«LA CAMPANA DE GRACIA» Y L'UNIO

DESDE'L CIM DEL MONUMENT

—Ja ho veus, Robert, quina generació!...

—Si; però al sortir d'aquí, cada hu se n'entornará al seu circol, al seu cassinet, á la seva capelleta, y vinga barallarse altre vegada?

(Ampliació d'un dibuix publicat per La Campana de Gracia el dia 19 del mes que som)

Quatre mots á «Cu-cut!»

A punt d'entrar el nombre á la máquina, m'entero de la resposta que la redacció de «Cu-cut!» dona á les humils paraules que á dit periódic dirigia la setmana passada desde les planes de «Metralla».

Impossibilitat per la manca de temps, de contestar ab l'extensió que's mereix la resposta de «Cu-cut!», me limito, per avui, á fer constar la satisfacció de la redacció de «Metralla» pels bons propòsits y l'oferiment dels companys de «Cu-cut!», reservant pera la setmana entrant el donar complerta resposta, que será tan amplia com se mereixen las manifestacions del nostre confrare.

JOAN LLORENS

Per dever d'informació, y no per altra cosa, hem de fer constar que D. Joaquim Lluhi y Rissech no ha contestat encara al nostre company Llorens, el qual, de no rebre resposta per tot lo que queda de setmana, farà, com prometé, una visita al Sr. Lluhi.

Els dos fanatismes

Fa uns quants dies que les nostres Rambles s'han pres, com abans els pinxos de ofici prenen la Montanya Pelada.

Entre carlins y lerrouxistes logren que en la nostra via, la més espléndida y concorreguda de Barcelona, n' desaparegui aquella animació tan característica.

Els carlins están en el seu dret de vendre lo que'ls plagui com tots els demés ciutadans, però no ab aire provocatiu, y'ls lerrouxistes tenen l'obligació de respectar-los.

Ja sabem que aixó del respecte y la tolerancia son coses exòtiques pels súbdits del *Lecandro*.

Uns y altres sembla que fa temps que's busquen, se miren ab posat ferotge y fent voleiar el garrot.

Nosaltres no hi tenim cap inconvenient en que's barallin y's destrossin si tantes ganes en tenen; però sí que'ls direm que no tenen cap dret de volguer fer servir de camp de batalla la nostra hermosa y apacible Rambla.

Que se'n vagin á la platja ó al Besós, y allí que's matin si volen; però fer el maco y el tremendo á la Rambla, es senzillament tenir ganes de fer passejar la policia perque els guardi á uns y altres de pendre mal.

Nosaltres, com á nacionalistes, volem organitzar Catalunya, pero no per endavant. An aquesta Catalunya no la podem obligar, no li podem exigir res d'alló que no estigui involucrat en el Nacionalisme, d'alló que no sigui propi d'ell, perque, aixís com un cos no pot existir sense que hi hagi ossos, muscles, sang, nirvis, nosaltres volem que Catalunya sigui també un cos vivent ab nirvis, sang, muscles y ossos, y pera aixó podem y devem treballar tots, pero no podem per endavant posar-li la roba; després que sigui un cos organitzat y que hagi assolit la seva sobirania, que's vesteixi com vulgui.

DOMINGO MARTÍ Y JULIÀ

Hipocresies del «Progreso»

El Progreso 'ns té contristats; ja no treu la caixa dels trons, ja no usa aquell llenguatge tabernari, ja ha agotat la fraseologia que s'estilava al pati de la gardunya, ja no diu «ladrones, sabandijas, estetas, castrados»; tot ell resulta manso, quansevol diria que's vol tornar com els periodics decents.

Però nosaltres que coneixem el panyo podem assegurar que si ha reprimit un xic el seu asquerós vocabulari no es per voluntat, es per conveniencia. La majoria dels redactors d'aquella casa, no podent sucra les seves plomes en la claveguera, s'enmalalteixen, s'aprimen. *Arreparin* senyors; en Vinaixa no poguent resistir la consigna de *comprimirse*, per no perdre pes, ha fundat un setmanari pornogràfic, estupit, verdader símbol de la seva ètica.

¡No els fassi patir mes Alecandro! deixils esbravar.

Que els carlins se exclamen y els demés venedors del mercat també, perque volien sablejarlos per un procediment molt radical y que? llenseu les masses, *el pueblo* al carrer y digueu alló tan rebonic; *estas protestas son obra del clero y los burgueses*. Que'ls contractistes d'obres diuen que'l que fa la majoria radical es un tarugo y que? vingan *burgueses y jesuitas* barrejeuhi l'Arrow, la pérdua de les colonies, l'eclipse de la lluna, y apeleu *al pueblo* altra vegada.

Que les entitats econòmiques preparen una campanya contra el negoci de la portada d'aigües—escandalós negoci—y que? digueu que aquesta campanya es moguda pel *negret* y per en Rull, y el Cardenal Casañas; no hi fa res que aquets dos sien morts, als vostres rai que no'ls ve d'un tanto; apa animeuvos, y retorneu á n'aquells temps en que per triomfar ni respectaveu'l sagrat de l'arcoba matrimonial, conjumineu una bona barreja de «se dice, se murmura que »si las bombas, y los neos, la Lliga y el »Puf, el marqués de Comillas y Cambó, »Güell los dinamiteros, y los contratistas de »obras; los agiotistas y el clero; la traida de »aguas, y el Vaticano; el pan del obrero y »la explotación catalanista; Corominas el »Colonial y la calle de Caspe».

No us reprimiu mes, no us vestiu ab pell d'ovella, caníbals de l'honra agena, perque ni adoptant la *pose* de mistic, lograreu fer passar les vostres conxorxes.

Ahir els venedors de mercats, avui els contractistes d'obres y'ls consumidors de fusta, y les entitats econòmiques y industrials, tots, tots adopten actituds tan dignes com enérgiques pera desbaratar els vostres plans de ruina per Barcelona, d'engreixament per alguns. Y demá serán els obrers *el pueblo* ¿ho sentiú? *el pueblo* no el de la casa l'altre, el verdader, qui us escupirà la cara al veure que'ls vostres li augmenten un impost tant odiós com els consums.

L'opinió pública us ha condemnat, es inutil que apeleu enlloc; heu ensenyat massa l'orella y... les dents.

L'unic remei que us queda es repetir aquelles campanyes tant divertides com embusteres, de *La Verdad en marcha y Rull y las bombas*.

Al menys aixís us esbravareu, y nosaltres tornarem á riurer, y el poble us veurá tal com sou, tal com heu sigut sempre; uns sofisticadors de la veritat uns farsants, uns enemics del poble.

TONI APRETA

LA NOSTRA ADHESIÓ CONTRA LA RUÍNA DE BARCELONA

La Lliga Regionalista ha acordat empendre una campanya pera evitar la ruina de la ciutat de Barcelona, avui administrada despòticament pels esclaus d'un aventurer, un dia perseguit per estafa.

La Lliga convida á tothom, pensi com pensi ab tal que estimi la ciutat, á n'aquesta creuada contra'ls escàndols del lerrouxisme.

«Nosaltres,—diu—no en nom dels nostres principis polítics, no per amistat ni compenetració ab els nostres regidors, en nom de Barcelona que perilla, demanem á Barcelona, aquests dies, una atenció preferent sobre'ls afers municipals. No volem que's parli de regionalistes ni de republicans de l'Unió federal, volem que's parli dels defensors de Barcelona. A les sessions de l'Ajuntament no s'hi defensará aquests dies ni'l regionalisme, ni la República federal, s'hi defensará la ciutat.»

Aixó, aixó es lo que nosaltres venim pregonant desde aquestes humils planes; unió, unió entre tots els barcelonins, entre tots els catalans que vulguin la vida, el progrés y l'engrandiment de la ciutat.

Barcelona no es solament dels regionalistes, ni solament dels republicans federals nacionalistes; es de tots els barcelonins, de tots, menys dels passavolants que avui desgraciadament l'administren y que sembla que s'han conjurat pera arruinarla, qui sab si obeint algún plan dels qui fa uns anys misteriosament la desangnen y ab fruició la avergonyeixen.

Nosaltres, doncs, com á barcelonins, com á catalans y fins com á homes, ens posem incondicionalment al costat de tots els que aixequin bandera de moralitat, de sanejament y de catalanitat.

Les planes del nostre setmanari, les nostres humils condicions oratòries, y fins si convé'ls nostres brassos, els oferim avui á la Lliga Regionalista, ab el mateix entusiasme que demá'ls oferirem al Centre Nacionalista Republicà, ó á qualsevol altre Centre, fos del color que fos, que aixequés el penó en defensa de la vida de Barcelona.

En aquest cas no'ns volem recordar de les nostres particulars opinions y solament ens recordem que som catalans, y prou.

Rebi, per lo tant, la Lliga la nostra franca y entusiasta adhesió.

Y ara mans á la feina, y no desmaiar, que per nosaltres no s'ha de perdre.

D'ACTUALITAT

«En aquests moments en que s'está discutint en les Corts d'Espanya un reaccionari projecte de llei sobre'l servei militar obligatori, creiem oportú reproduir un article que publicá'l nostre company Llorens á *La Tralla*, corresponent al dia 28 d'Octubre de 1904.

POLÉMICA

El servei militar obligatori Y el servei militar voluntari

Josep.—Home, aixó del servei voluntari no ho trobo tan avançat com l'obligatori.

Joan.—Perqué no ho has pensat bé: el servei obligatori es contrari á l'igualtat.

—Y cá, home! Com que ab servei obligatori tothom ha d'anarhi sense excepció, d'aquí resulta que tots son iguals, tant el ric com el pobre.

—Iguals en obligació, sí; però no iguals en lo que fa referencia al viure y á la tranquil·litat; perqué no'm negarás pas que'l ric

que vagi al servei no menjará'l ranxo que haurá de menjar el pobre; doncs aquest no disposará dels recursos ab que compta aquell, pera procurar-se, en les hores lliures, fora del quartel, aliments que siguin del seu gust y quelcóm més sanitosos. A més de aquesta desigualtat, hi ha la desigualtat en que queden les famílies del ric y del pobre.

—Sense'l servei ja son desiguals, y encare que'l servei sia voluntari, tampoc son iguals.

—No t'apressis y escolta ab calma. Es molt cert que les famílies respectives del ric y del pobre son desiguals abans del servei; però aquesta desigualtat augmenta, s' fa més gran desde'l moment en que'ls dos minyons son al quartel.

—No ho sé veure.

—Prompte ho veurás ben clar per medi de un exemple: Figúrat per un instant que ets fill d'una casa rica, y jo d'una de pobre; tots dos tenim la mateixa edat; tú, sigui pera passar el temps, sigui per un fi utilitari, sense que'n tinguis necessitat, perqué ets ric, t'ocupes en quelcóm; jo, per necessitat treballa, y aixís contribueixo al sosteniment de la familia. Complim l'edat senyalada per la llei (que estableix el servei obligatori) y tots dos marxem al servei; á casa teva'n tindran sentiment, com també'ls de casa; y are ve la desigualtat de que't parlava: Abans d'anar al servei, á casa teva menjaven, are també; en cambi á casa, abans de per forza haver d'agafar el fusell, també's menjava; are si menges es privantse de quelcóm, perqué no hi ha la meua ajuda; per part de la teva familia veiem que les privacions no hi eren ni hi son; en tant que á casa meua, que son pobres, quedant sense mi, s troben en un estat de major pobresa que abans. ¿Te creus tu que es just que en nom d'una igualtat mal entesa's fassin més desiguals de lo que ho eren á les famílies? Y encare hi ha més; la teva familia, com que es rica, pot tenir la satisfacció de véure't cada dia, perqué, encare que't destinin á un punt llunyá, pot traslladarshi; la meua no pot per manca de recursos, y si per cas estalviant s'ha pogut recullir alguna cosa, be s'ho necessiten pera suplir la falta del meu jornal.

—Realment, considerat baix aquest punt de vista tindries molta rahó; però ¿y la igualtat?

—L'igualtat, quan vol anar acompanyada de la llibertat, no pot ser tirànica; per aixó es que nosaltres, que també som partidaris de l'igualtat, proclamem el servei voluntari.

—Peró aixís uns hi van y altres no.

—Y ab tot, son iguals, perqué tenen tots l'igualtat de dret de fer lo que vulguin. Es com qui's tria un ofici: s'es fuster, manya, etc., etc. Doncs á soldat, com si fos un ofici, el que hi va ho fa *perque vol*; qui no hi va ho fa també *perque vol*; tots dos fan lo que volen, y, per lo tant, son iguals y al mateix temps tenen garantida la llibertat, perqué no hi entra l'obligació. D'aquesta manera, si algú surt perjudicat es perqué ell ha volgut y no per voluntat dels altres. Sols l'odi de classes pot haver portat aquesta tirànica idea, que sembla sortida, no del cap d'homes que's tenen per liberals, sinó del d'homes despotes. Nosaltres, sense dirnos liberals, ne som més que'ls partidaris del servei obligatori, perqué aquests, tot predicant *llibertat*, volen que'l jovent fassi *per forza* de soldats, y nosaltres, sense fer anar tan en renou la llibertat, deixem á cada hui el dret de fer lo que li sembli, y aixó es lo lògic, perqué *llibertat y obligació* no lliguen; però lliguen molt bé *llibertat y dret*.

JOAN LLORENS

El combat del 29 L'escàndol dels mercats

No es certament, llegidors amables, l'epígraf que encapsala aquest article (?) el títol d'un drama trágic, horripilant ó ferefec, d'aquells que'ns estrena cada dos per tres el fill del gran actor Parreño, en el seu teatre predilecte del Paral·lel.

No es tampoc amics, la copia exacta y fidel d'un article del xistós *Progreso*, ni una frase, digne sols, del gran guerrer D. Clodoaldo. Res d'aixó. Se tracta senzillament d'un projecte, d'un senzill y ignoscent projecte dels «tendres infants» de la *Sumisión* del «espataarrant» setmanari de l'advocat de causes perdudes per fàcils que siguin de guanyar.

Els flamants rebeldes, están aquest dies preocupadíssims, organisant una de les batalles més sagnants que registrarán totes les històries, desde la den Cesar Cantú á la del popular editor Calleja.

Callao, Sedan, Waterloo, Barranco del Lobo y Cavite, quedarán enrera, davant la próxima acció guerrera del carrer de Casp.

Pobres veïns! Les hermoses senyoretas que sols somniaven escenes galants... gentils... conmovedores, les respectables mamás que fins dormint no deixaven de pensar ab les malifetes de la criada ó les crítiques del veïnat, els simpatics estudiants que ab dalit esperaven la nit tranquila, pera ferse'l càrreg que's trobaven en «juergues» que la seva posició en la realitat, no consentia, están si fa ó no fa en la mateixa situació que la mes vulgar dama histérica. En constant estat d'agitació.

Y tenen motius sobrats. Els «jóvenes» de la *Sumisión* han anunciat pera'l 29 la gran batalla si'ls jesuïtes, els nostres insubstituïbles y magnanims protectors, no enderroquen les «murallas» tant ó mes estratègiques que les famoses de Pekin ó que les fortificacions de Sidi Muza, Port-Arthur y Gibraltar.

El 29, tots els guerrers rebeldes s'han donat cita al carrer de Casp y nosaltres, demanem un lloc d'honor en la projectada y sagnanta lluita.

Els jesuïtes, ens deuen algunes sumes importants, y per aixó, tenim set de venjansa, volem esser els primers en saltar la barricada.

No n'hi ha prou que'n Baluguera, en Calderón pastetes, en Borjas y en Guerra del Rio assumeixin la direcció del gran combat, pera'l qual s'están restaurant antíquissims artefactes de guerra, especialment catapultes. Les «espíngardes» l'arma kabilenya, es l'obligatoria, donant ab aixó una prova del mes gran companyerisme envers els subdits de Muley Hafid.

«Adelante» simpáticos lluitadors, acabeu ja d'una vegada ab l'odiosa reacció y el maldito jesuitismo, y anuncieu pel 29 á la tarde una nova «merienda» al Coll, en la qual podreu repartir tranquilament el vostre «botí» de guerra.

Luchad, matat, esbatsat y adelante con los faroles.

Apa, arriba que os empujamos.

Aixó si, no vos ho acabeu tot; guardenous al menys al superior, que'ns el menjarem á la brasa.

Ansia Manelal ja'ns llepem els bigotis. L'all-y-oli que hi farem.

CATACLISME

Historiant

Figureu-vos un volant del senyor Mir y Miró, que'n tenim copia exacta, dictat ab desconeixement, si no volem altre qualificatiu, de la vida dels mercats; uns Directors que s'agafen ab aquest document pera fer lo que'ls sembla y uns senyors que de braset ab aquests mateixos Directors aprofiten l'ocasió pera disposar dels cabals dels venedors en general; després una crida sop-tada á les Direccions baix *pena de mort* als que no s'ajupen á les decisions d'una Comissió que á darrera hora's veu ben clar que no representava á ningú. Heusaquí lo s'ha vist per are; lo que passa entre bastidors deu esser més interessant, perquè no podem creure altra cosa davant d'aquest pentàgrama, quines notes son tan desafinades.

* * *

Per qué no's donava coneixement als venedors dels plans que projectaven aquests senyors? Es possible que'l llegidor trobi la resposta complerta en lo que ha dit la premsa y els venedors en les seves reunions; també nosaltres volem trobarla per are en aquestes reunions que celebren certs individus á les Direccions de Mercats, ja que, d'ensá que'ls venedors acordaren defensarse, aquestes se succeeixen l'una darrera de l'altra ab esverament, signe fatal de consciencies int'anquiles.

* * *

Si'ls Directors están nets de tota taca, ¿per qué celebren dites reunions ab aquestes persones que tothom ha desautorisat? En resúm, uns y altres han demostrat que lo menys que'ls movia era l'interés dels venedors y únicament el *desitg* de complimentar una circular del senyor Mir y Miró, un viatge á Madrid ó una representació á la capital, la recaudació que suposa set duros per individu y la *gloria* d'una satisfacció que pot proporcionar la butxaca del vehí. Veniu els que vos sentiú débils, que nosaltres sempre estarem al costat del poble per defensarlo en tot alló que sigui de justícia.

Una comissió clandestina?...

Després de la comissió de carnicers que va anar á veure l'Alcalde y segons la nota oficiosa que han donat á la premsa, fa

qual es d'absoluta defensa pels Directors de la Boqueria y Sant Antoni, cal fer constar que es inexacte que's nombressin comissions per cada gremi y caixer respectiu, doncs fora dels que portaven aquest *negoci* ningú'n sabia res, ó sinó que's preguntí als gallinaires, tripers, conillaires, pescaters, els de la verdura, sigrons, etc., etc., ¿qué'n sabien de tot aixó?, y respondrán que encare ignoren l'assumpte; de manera que no basta parlar, sinó que's deuen haver de citar els noms d'aquesta famosa ó famoses comissions, y si no ho fan, queden en peu els càrrecs á n'aquests Directors. No ho farán, perquè lo que digué aquesta comissió á la Alcaldia es absolutament fals. Tota la respectabilitat d'aquests senyors no es prou pera cobrir la porqueria de l'assumpte dels mercats, ó sinó, que contestin categòricament aquestes preguntes:

¿Quina era la comissió dels gallinaires y els noms; la dels conillaires y tots els gremis que hem dit abans y els seus noms també?

¿Era'l dia 15 que havia d'estar l'estat de l'assumpte?

Esperem la resposta que no vindrá, y si no ve, com es de presumir, nosaltres repetirem lo que han dit els carnicers ahir y els conillaires avui en assemblees magnas: ¿Que's destitueixi als Directors de Sant Antoni y Sant Josep!

F. VILADOMS

* * *

L'enérgica actitud dels venedors ha lo grat que aquells set drets per taula, que alguns havien ja pagat, els hi fossin retornats.

El *chantage* dels mercats no s'ha pogut realisar.

El negoci ha fracassat.

La raó, quan se defensa ab energia y braó, triomfa sempre.

Es necessari un càstic pel senyor Olive-lla que, segons *El Poble Catalá*, s'«prestá á fer d'instrument en l'atracó intentat als venedors dels mercats de Barcelona.»

S'han d'aplicar les arrogancies d'aquest subjecte que sembla que s'ha pres el mercat de la Boqueria com si fos un domini feudal, ahont ell sembla que voldria fer de senyor ab dret de cuixa y de tot.

Y, per fi, s'ha de saber per quins set sous aquest Olivella, que es Director de tercera, ocupa'l lloc de director en una plassa que es entre les primeres, la primera.

Ánim, venedors, ánim, y no acabeu la campanya que haveu emprés fins á lograr

que siguin castigats els qui volien *sable-jarvos*.

No aflixeu, perquè, del contrari, el dia de demá s'us buscará la butxaca per un altre costat.

La colla de la gana cada dia augmenta. Alerta, doncs.

«METRALLA» EN CAMPANYA

MITIN A RUBÍ

El passat diumenge tingué lloc á Rubí l'anunciat mitin de propaganda nacionalista y d'unió catalana.

L'acte, que tingué lloc en l'espaiós y elegant teatre Domenech, comensá á tres quarts de quatre de la tarde.

El president de la Joventut Nacionalista de Rubí, en Anton Ballvé, obrí l'acte ab un curt, però eloqüent parlament de presentació, remarcant la satisfacció ab que veuen la campanya que en pró de l'unió catalana ve realisant el nostre periódic. Fou justament aplaudit.

Cedida la presidencia al company Llorens, aquest comensa per oferir TRIBUNA LLIURE á tot aquell que volgués rebatre les nostres invencibles idees.

Els set lerrouxistes que hi han á Rubí callaren.

A continuació parlá'l company Vilar, estudiant serenament la situació actual del catalanisme, historiant al mateix temps la obra de Solidaritat Catalana, y fent vots perquè torni á reviuire, única manera de fer triomfar els nostres ideals que son de justícia.

En Muns, mitg en broma mitg en serio, analisá ab mà mestre l'obra den Canalejas y dels lerrouxistes, demostrant que'l projecte del servei militar obligatori no es democràtic ni ve á resoldre'ls inconvenients de l'actual. Abogá pel servei militar voluntari, el més humá y democràtic de tots.

En Llangort, com sempre, ab frase enérgica reptá al qui volgués demostrar que'l nacionalisme es retardatari.

unió los dos reinos: Isabel sucedió á su hermano Enrique IV en 1474, Fernando sucedió á su padre don Juan II en 1479, y vencida doña Juana la Beltraneja en su empeño de ceñirse la corona de Castilla, ambos esposos comenzaron su glorioso reinado sin contradicción de nadie.

En este punto termina en rigor la historia de Cataluña, pues convertida en una de las provincias de la monarquía española, su historia es la de esta, corre con ella la suerte misma, participa de sus grandezas y sufre la parte que le toca de sus miserias, se ufana con ella y con ella se confiesa algunas veces decaída y hasta postrada: no pretende glorias para sí, sino que á fuer de buena hermana, coloca en el catálogo de las glorias españolas las que sus habitantes alcanzan. Ciertó que desde entonces han ocurrido entre ella y sus hermanas algunas disensiones de que en su lugar nos haremos cargo, más todas ellas son disturbios de familia, que si dejan rastro por algún tiempo, se olvidan después para que aparezca aún más fervoroso y sincero el amor fraterno.

Contestada dentro de los límites que nos hemos propuesto la primera de las tres preguntas con que encabezamos este opúsculo, tomaremos por tema la segunda, y con alguna mayor extensión y en términos más explícitos responderemos á ella. ¿Qué somos los catalanes? Envuelve esta pregunta tantas cosas, puede satisfacerse á ella de tantas maneras, que á confesar la verdad casi no sabemos por donde hemos de empezar á cumplir nuestra promesa. Para dejarla airosa hay que hablar de nuestro carácter, de nuestras costumbres, de nuestros vicios,

de nuestras virtudes, de nuestros hechos, y aún en rigor de todo lo que baste á dar de nosotros una idea cabal á los que no tengan ninguna. Mas como no aspiramos á ser leídos muy lejos de nuestra patria, y nos damos por muy satisfechos con los solos lectores de España, siendo como lo somos los catalanes conocidos de todos ellos, aunque no tal vez bien conocidos, parécenos que no es necesario hacer nuestro retrato con tanta minuciosidad como sería preciso escribiendo para quien no nos hubiera visto, ni supiese cosa alguna de nosotros.

Tenemos virtudes, tenemos defectos: pero muchas veces se nos han negado las primeras, y se han abultado los segundos. De nuestro carácter se ha dicho que somos ariscos, y hasta bruscos; y sin alabanza propia afirmamos que se han equivocado al darnos esos calificativos. Somos graves y de cortas razones, y esto es verdad. Nuestras costumbres, que datan de muy antiguo y á las que somos más fieles de lo que generalmente se cree, nuestros hábitos de trabajo, nuestro genio calculador y especulador, nos dan una gravedad que desconocen los hombres de otro temple. Sabemos además lo que vale el tiempo, y por esto acortamos razones y evitamos circunloquios, que expresando frecuentemente menos, parece que digan más. Los hombres que se pagan de palabras, de fraseología, estarán mal con nosotros; nuestra lengua llena de monosílabos, y todos ellos muy significativos, está perfectamente adecuada á nuestro carácter. Somos poco habladores, no gustamos de rebozar con dulzuras lo que decimos, y por lo general no nos ocupamos de solapar una negativa con palabras que

El dia 4 de Desembre, mitin nacionalista á Balaguer, per la redacció de METRALLA.

Ens trobem en un estat d'acaplament per culpa de nosaltres mateixos, pel nostre esperit de reventada y de crítica implacable; els odis personals, les rancúnies, han creat divisions, y d'aquestes se n'han aprofitat els enemics pera exténdrens la papereta de defunció.

En paragrafs sentits y emocionants, diu que, malgrat el calvari sofert, els d'abaix, les eternes víctimes, tornen a la lluita predicant unió, unió y unió entre tots els catalans, calificant de traidors als qui s'hi neguin y hi pòsin entrebanes.

En Llorens resumí, pronunciant un discurs que, tant pel fons com per la forma, podem calificar de magistral.

Ni dretes ni esquerres mentres l'enemic sigui amo de lo de casa nostra. Analisá les nostres aspiracions, *alló de que volem* llengua catalana ab carácter oficial, Corts catalanes, empleats catalans, servei per are voluntari, impost progressiu sobre la renda, tribunals arbitralis pera resoldre totes les qüestions obreres, etc., etc.

Acabá aclamant a la federació universal y no a la patria universal, paraula buida y sense solta.

Tots els oradors foren en extrem aplaudits y felicitats.

Acabat l'acte, ls nostres companys foren obsequiats ab un *vi d'honor* en la secretaria de la Joventut Nacionalista, ahont tinguerem el gust de veure la rica y artística bandera que posseeix. Es una joia d'art y bon gust.

Després visitárem el Centre Republicà Democràtic, ahont tinguerem el gust de saludar al senyor Alcalde, en Anton Sampons, jove d'una gran inteligencia y al qui's deu l'abolició dels consums a Rubí y altres reformes tributaries, totes en sentit democràtic y en benefici dels proletaris.

El president del Centre, en Josep Bertrán, acompanyat dels senyors Jansá y Camps, ens ensenyá tot el local, que a fe es gran y espaiós y sobretot es propietat de la Societat.

Ens invitaren a un petit refresc, que nosaltres agraïm novament desde aquestes planes.

Arribá l'hora de la marxa y deixárem Rubí agraiats a tantes belles mostres de companyerisme.

Y are fins a una altra.

* * *

El dia 4 del vinent mes tindrà lloc a Balaguer un altre mitin que sembla revestirà molta importancia pels preparatius que's venen fent.

Metral·lades

Els sumissos de *La Sumisión* volen anar a enderrocar les obres dels jesuïtes.

Ojo, feu pas! Aparteu les criatures, que passa la catapulta!!

L'altre dia'l nostre Ignasi Iglesias, davant les barrabassades de la majoria lerrouxista, exclamà: Pobra República!!

Peró, també's te per republicans, vosté? Que no veu que no mes arriben a lerrouxistes?

¡Edificant!

Are resulta que el Sr. Gonzalo Rivas, aquell senyor que'ns vol fer felissos ab la portada d'unes aigües que costarien la ruina de Barcelona, ha sigut processat per estafa.

El seu protector D. Alejandro Lerroux, un altra que fa temps que's desentranya per la nostra felicitat, resulta que també ha sigut processat per estafa.

Mai com are, cau tan rebé aquell conegut adagi castellà.

Dios los cria, y ellos se juntan.

Al Senat s'está discutint ja'l famós projecte de servei militar obligatori.

Segons el flamant projecte l'obligació consisteix en pagar unes quantes mils *pelas* si's vol sortir aviat del quartel.

Quina democràcia mes Canalejas!!

Y pessetera, sobre tot.

Per tranquil el Sr. Janssens.

Al llegir l'altre dia que'l governador civil havia firmat el recurs interposat contra l'acort de nomenar un nou jurat, perque revisés el fallo d'aquell altre que nomená director de la Banda Municipal al Lamotte, exclamà:

Aixó son indirectes perque m'enfadi.

Y ell que si, que agafa l'acordeon y vinga cantar el garrotín del *Pais de las Hadas*.

«No me tire indire
no me tire indire
que yo toco el manubrio
en la caye de Ciré.»

¿Eh que es tranquil el Sr. Janssens?

El foraster Vinaixa, tingué la barra de demanar a l'Ajuntament, que rebaxés la pensió que cobra la viuda del insigne exarcalde Sr. Rius y Taulet.

A mes d'en Lluhi que li picá molt be els dits, el Sr. Monegal li digué:

«Es vergonyós que desde'l Consistori s'insultin els sentiments de Barcelona, que agraida va votar aquesta partida, volguent així pagar lo molt que en Rius y Taulet havia fet per ella. Però que li contem an el senyor Vinaixa de la grandesa del venerable exarcalde, del dolor de la seva viuda, de l'agraïment del Municipi! Aixó sols podem saberho els que tenim arrels en aquesta ciutat, no els qui s'hi troben com passa volants.»

Molt ben dit, Sr. Monegal; però no hu extranyi, ¿que no ho veu que en Vinaixa y ls seus, no li perdonarán mai a n'en Rius y Taulet l'haver sigut un arcalde al qui Barcelona deu el seu progrés y el seu engrandiment?

Es per aixó que li tenen tirria, els passavolants, els aucells de pas, quin unic fi es matar la vida de aquesta Barcelona que en Rius y Taulet tant estimá.

Vaja; en la sessió darrera de la Diputació en Pich y Pon ha quedat a l'alsaria de les clavegueres.

Totes aquelles bravates y insinuacions calumnioses que expectorá en la *Casa de los cazados* les hagué de rectificar devant de les contundents explicacions que li exigiren els senyors Tona, Suñol y Argemí.

Que sí, que *bueno*, que ell sostenia lo que havia dit; però que *vamos*, que no havia volgut agraviar a ningú, que *dallonses*, que regoneixia que tots els diputats eren digníssims, que *vuelva*, que *gira*, que *tomba*, que *mea culpa* y *amen*.

En fi, una pasterada y una planxa més.

Aquests prohoms de la *Caza* arriben, no a indignar, sinó a fer fàstic.

Son com el seu amo: molt xerrar, molt *bravucón*, molt tremendo y molt llengua llarga al darrera, molta hipocresia, molts dispensi y molt *yo no he sido* quan algú ab cédula personal y sense cap requisitoria per estafa li exigeix explicacions.

¡Qué fastigosos! ¡Uf!

De la mateixa sessió de la Diputació.

Respecte a un dictamen que'l senyor Barata demana que quedi sobre la taula, l'senyor Gubern en protesta, perque creu que fer quedar dos setmanes seguides un dictamen sobre la taula constitueix una corruptela.

No se n'extranyi d'aixó—li diu el senyor Pich.—Será una més de les corrupteles d'aquesta casa...

—*Essenti vosté n'hi ha prou*—li replica'l senyor Gubern. (Grans rialles y murmurs. El pobre Pich no sab contestar).

¿Qué no? Cap a la *Caza* falta gent a espetar una altra conferencia.

Ja ho veurán com allí contesta ab bravura. Are... aixó de contestar cara a cara's deixa pels *sabandijas* nacionalistes.

En *Lecandro* al Congrés s'ha fet l'horrorit-

zat perque als carrers de Madrid ha mort un home de gana.

En *Lecandro* no té dret a horroritzarse de aquesta vergonya.

Els que hi tenen dret som nosaltres, que tenim de suar pera guanyarnos la vida; però no ell, que ab lo que gasta en benzina pels seus automòvils hauria pogut evitar aquella vergonya.

Parlar de gent que's mort de gana un burgés emancipat que's dona vida de *nabab*, es senzillament un sarcasme y una moia sangnanta per totes les víctimes de l'actual desequilibri social.

An en Vinaixa, fins la relació particular ha acordat negarli la minoria esquerrana del nostre Ajuntament.

Está bé. Lo que falta es que, aixís com se'l *saberen* treure'ls valencians ab *pase* vers Barcelona, nosaltres l'hauriem de remetre definitivament d'aquí a Ceuta, poso per exemple. A n'aixó potser s'hi oposarien els honrats veïns de aquella banda de l'Estret de Gibraltar. En aquest cas, y també com exemple, ja li buscaríem *dis-pesa* al *fulano* y no quedaria malcontent. Paraula, Vinaixa!!!

Ha sigut vergonyós l'espectacle que han donat molts dient paraules encomiàstiques del ex-governador Muñoz. Fins despedides afectuoses—descomptant excepcions—han tingut molts pel presumit polític.

A nosaltres no va enviarnos tarja de convit. Millor. De totes maneres no s'hauria estalviat que fins li neguésim el tractament de cavaller a qui fou el veritable y únic autor de l'immoralitat comesa a Calella quan aquelles eleccions municipals del 12 de Desembre de l'any passat

El tal Muñoz va acreditarse d'home justicier y recte. Y francament, massa justícia y equitat no feia per casa. ¿Oi Muñoz?

Vaja, *abur!*

Un dia d'aquests una femella de l'Eden Concert debutará ab aquest cantar:

«Dicen que en los mercados
hay *mareyo* de *debo*,
Dios nos coja confesados
ay de mi Mir y Miró.»

A Melilla, l'altre dia uns quants moros s'estaven tranquilament bevent unes copes en un café, y un *santon* indignat per infracció dels preceptes del Coran, els tragué del café a cops de fuet.

Aixó's fa pensar que en *Lecandro* no serviria pera fer de *santon*.

Ell lo primer que farà, si va a Melilla, será crear, com a Barcelona, una gran taberna ab el nom de «Casa del Pueblo» y després látigo en ma, si es precis el látigo, ferhi anar els moros a fer el cigaló d'aiguarent ben rasposa.

El Imparcial torna a proclamar la mort del catalanisme.

Es la mil y una vegada que'ns exten la papeleta de defunció.

El mes entrant demanará que *delante el resurgir de la hidra separatista* se'ns fassi com aconsellava que's fes ab els cubans y filipins; *hay que exterminarlos*.

Y per allí el Janer repetirà que are si, que ja tornem a ser ben morts.

Y aixís seguirá fent el ximple per ilusió dels seus llegidors y per riota dels qui damunt de les espalles hi portem una cosa que se'n diu el cap, (una mena d'artefacte que'ls redactors imparcialeros creuen que sols serveix per pentinarlo y encastarhi un calanyés,) y dintre d'aquesta cosa del cap, una altre cosa que'ls de *El Imparcial* no han tingut ni tindrán mai; cervell.

Si alguna vegada s'adonesin de que si, que'n tenen y que'ls funciona com a totes les persones normals, fentlos justícia, volem suposar que s'horroritzarien devant de tantes llàgrimes, de tantes víctimes, de tanta ruina com han ocasionat ab les seves bogeries quixotesques.

Y les que ocasionarán.

NOVES

Estrena.—El passat diumenge, dia 20, assistirem a la primera representació del monolog còmic-satíric *Un polític desgraciat*, original del nostre estimat amic en E. Duch y Salvat que ab motiu d'un benefici, s'estrená en el saló teatre de la societat «La Família Catalana.»

Dita obreta, es escrita ab molta gracia, curulla de xistes ben trovats y no *rebuscats*, d'un refinat cauticisme y orfe de tota grolleria, demostrant en l'autor, envejables facultats pel conreu de l'humorisme literari.

Felicitem al nostre company.

La Lliga Regionalista, ha contestat la comunicació de la Unió Catalanista, que insertarem l'altre dia, agraïnt les patriòtiques instigacions del Concell General de Representants de l'Unió, que la Lliga Regionalista fa seves; perque ara y sempre ha sostingut, com l'Unió, que no hi ha n'hi pot haverhi pera'ls catalanistes altra qüestió previa que «Catalunya» y ha procurat sempre, no solament l'unió de tots els representants nacionalistes contra tot lo anticatalà, sino que ha sollicitat—essent per desgracia desatesa—l'intel·ligència dels grups catalanistes en la lluita electoral, pera fer més nombrosa y forta la representació dels defensors de les aspiracions santes de la Patria Catalana.

Imp. ABADAL-Tallers, 18, Barcelona.

indirectamente la significan, sino que la soltamos redonda y pelada. En cambio hacemos un favor gastando también muy pocas palabras, ó ninguna, y prestamos un servicio sin hacernos de importancia. Si se busca la verdad de las cosas, véngase á nosotros, la solapa, no la entendemos, y la usamos muy mal, y nunca entre nosotros, porque nos conocemos demasiado para pretender disfrazarnos la verdad. Cuando hablamos con personas de las que nos tildan de uraños, quizás redondeamos un poco la frase, y adulzamos la acidez que hay en el fondo de lo que decimos; pero si nos apuran un poco, salimos con la verdad limpia y amarga, porque no somos á propósito para comiquear y hacer el farsante. El pan pan y el vino vino creemos que se nos puede aplicar perfectamente: pero somos torrales, no faltamos á nuestra palabra, y apenas la hemos soltado, nos consideramos firme é irrevocablemente obligados á cumplirla.

Dicen algunos que somos tacaños, y aún añaden hasta miserables y avaros. Esta acusación es falsa en todo el significado de la palabra. Los catalanes somos por sistema económicos; y esta economía tiene por objeto grandes y loables fines, muy dignos de ser imitados. Queremos asegurar nuestra subsistencia y la de nuestra familia en aquella época de la vida en que el hombre, á causa de sus años y de sus enfermedades, debe creer que su trabajo le proporcionará poco ó ningún lucro. Queremos proveer á la educación de nuestros hijos, procurar á las hembras una buena colocación que en Cataluña y en todas partes es más probable cuando las hembras están bien dotadas, y dar á los

su cabeza con la corona de Sicilia en 1282, y prepara el campo para dilatar sus dominios por las islas de Córcega y Cerdeña, que á la postre vinieron á ser aragonesas.

Poco pareció á los nuestros hacer suyos esos cercanos países, y á la invitación de Andrónico Paleólogo 11, al comenzar el siglo XIV se lanzan al imperio griego, derrotan á los turcos que lo consideraban ya suyo, vengán los ultrajes con que sus ingratos huéspedes galardonan tan grande servicio, y dueños del ducado de Atenas, se fijan en la patria de Temístocles y la poseen durante setenta años. Mas adelante comienzan y terminan la conquista de Nápoles, á que los condujo un derecho legítimamente adquirido; y el influjo aragones se hace sentir en otros puntos de Italia, predisponiendo en la misma otras conquistas para dentro de breve tiempo.

Guerras con Venecia, con Génova, con Pisa, con Castilla, con Navarra y con Francia, ofrecen á catalanes y aragoneses mil ocasiones para hacer ostentación ya de su valor y militar pericia, ya de su tino diplomático que repetidas veces burló los más bien combinados planes de sus adversarios. Cubiertos de gloria unos y otros, y habiendo llenado el mundo de su nombre, conocidos por su extenso comercio, respetados tanto por su carácter, como por su pujanza, aragoneses y catalanes habían llegado al punto más alto á que podía aspirar una nación de sus fuerzas, cuando el heredero de la corona D. Fernando se casó en la venta de los toros de Guisando en 1469 con doña Isabel, sucesora jurada de la corona de Castilla. Este matrimonio